

den Periode, hvor han indtog en meget frem-skudt Stilling indenfor denne Kommission. Og det forstaar jeg i og for sig saa godt, det var et udmærket Arbejde, det ærede Medlem udførte. Men jeg tror, at det i nogen Grad har bevirket, at det ærede Medlem ser ikke rigtig klart i denne Sag. Thi det ærede Medlem maa vide, at mit Parti under Behandlingen af Jordlovene har stemt mod de periodiske Vurderinger, og at vi har fastholdt, at vi ønskede disse Brug oprettet som fri Ejendom. Det var netop det, mit Parti i Landbokommissionen holdt paa. Jeg tror ikke, det ærede Medlem vil faa noget Held af at spille den ærede Lands-tingsmand Hr. Døcker ud mod mig i denne Forbindelse. Tværtimod, vi var fuldstændig enige, og jeg tvivler heller ikke om, at vi fremtidig vil være det ved Behandlingen af disse forskellige Spørgsmaal, naar de Tid efter anden dukker op.

Jeg vil gerne her give et ganske kort Resumé af vor Stilling til disse Jordlove. Vi har erkendt, at vi havde den Opfattelse, at det vilde være til Gavn for Samfundet, naar der blev oprettet et vist Antal smaa Brug paa Landet, idet vi mente, at det var en stor Samfundsværdi at have en Række Middelstandshjem dér. De vilde nemlig danne en udmærket Basis for hele Samfun-gets Bestaaen. Men vi har under Jordlovenes Behandling advaret imod, at man gik til en forceret Udstykning af Jord paa det daværende Tidspunkt, fordi vi saa den Fare, der rummedes i at oprette disse Smaabrug paa et Tidspunkt, hvor Bygninger, Besætning og Inventar vilde koste uforholds- mæssig store Summer. Derved vilde de fremtidige Muligheder for disse Brug blive saa slette, at man stod Fare for, at de ikke kunde bestaa. Vi hævdede meget stærkt, at disse Brug maatte oprettes med en saadan Størrelse, at der var Garanti for, at de Mennesker, der kom i Besiddelse af dem, kunde eksistere paa dem og føre en selv- stændig Tilværelse paa dem. Men vi ad- varede imod at oprette disse Brug i en Pe- riode, hvor man løb Fare for at faa et Land- proletariat i Stedet for en Landbomiddel- stand. Vi henstillede, da Jordlovene var til Behandling, meget indtrængende, at man overvejede disse Forhold til Bunds, at man ikke gik til nogen Forcing paa dette Om- raade, men at man søgte at tage alle For- hold i Betragtning, inden man gik til den endelige Lovgivning. Vi advarede Gang paa Gang mod at gaa til dette under en Høj- konjunktur.

Jeg kan ikke se rettere, end at de fore- liggende Resultater gives os Ret. Vi har

Gang paa Gang gjort opmærksom paa, at hele Misèren ved at oprette saadanne Brug var den, at Bygningerne altid vilde komme i et stort Misforhold til selve Jordens Værdi. Derfor tilbød vi i vore selvstændige Forslag at give en saadan Rentelettelse, at man derigennem kunde faa Midler til at imøde- gaa det Misforhold, der var mellem Byg- ningernes Værdi og selve Brugets Værdi. Endelig gjorde vi stadig opmærksom paa, at Betingelserne for, at disse Brug skulde løbe rundt, maatte være den, at de begyndte med fuld Besætning, i Modsætning til, hvad der blev gjort gældende fra radikal Side, særlig af det ærede Medlem Hr. Niels Fre- deriksen, at man kunde begynde smaat og arbejde sig frem. Vi hævdede, at det var umuligt. Kunde man ikke begynde med fuld Produktionsmulighed, vilde det briste, og det har vist sig, at vi havde Ret. Det er vor Opfattelse, at man skal være meget forsigtig med at vælge de Mennesker, man sætter paa disse Brug. Det nuværende Jordlovsudvalg har et meget stort Ansvar, fordi det har sat Mennesker ind i disse Brug, der har vist sig ikke at være i Besiddelse af de Midler, der er nødvendige for at over- tage dem. Med andre Ord, jeg mener, at Udvalget, eller hvem der nu ellers har god- kendt de paagældende Personer, i nogen Grad har tilsidesat de Bestemmelser, der staar i Lovens § 4. Jeg beklager meget dette, fordi man derved faktisk har ført en Del Mennesker ind i Brug, fra hvilke det nu viser sig, at de maa gaa med Tab af den lille Kapital, som de havde sammensparet sig.

Der er noget aparte i hele den Let- sindighed, hvormed man fra forskellig Side ser paa dette Nybyggerforhold. Man gaar dér lige stik mod Erfaringerne Verden over. Vi ved dog alle, at overalt i Verden, hvor disse Nybyggere har haft Betydning, har de først erhvervet et Stykke Jord, og paa det har de Tid efter anden opbygget sig et Hjem og arbejdet sig op, og derved har de gjort en ganske overordentlig god Gerning. Paa den Maade er der Verden over opstaaet en Mængde nye, velhavende og gode Hjem. Men her er man gaet den stik modsatte Vej. Her opretter man Nybyggerhjem paa den Maade, at man først etablerer Byg- ninger, der koster ca. 3 Gange saa meget som Jordens Værdi, og derefter gaar man over til at udnytte disse Brug uden at have nogen Besætning at udnytte dem med. Det er fuldstændig den omvendte Verden, og naar man gaar til at opfordre Befolk- ningen i stor Stil til at indlade sig paa Ny- bygning paa den Maade, begaar man efter min Mening en meget stor Fejl.